

(4)
(N° 417)

Chambre des Représentants.

SÉANCE DU 24 JUILLET 1923.

Proposition de loi dispensant les Administrations communales de publier, par affiches ou en autographie, les listes électorales en 1923⁽¹⁾.

RAPPORT COMPLÉMENTAIRE

FAIT, AU NOM DE LA SECTION CENTRALE (2), PAR M. MECHÉLYNCK.

MESSIEURS,

La Chambre, en séance du 5 juillet 1923, a commencé l'examen de la proposition de loi « dispensant les administrations communales de publier par affiches ou en autographie les listes électorales en 1923 ».

La proposition a été combattue parce que supprimant en 1923 la revision déjà supprimée en 1922, elle laissait en fait en vigueur jusqu'au 1er mai 1925 les listes revisées en 1921 et privait ainsi du droit de vote en cas d'élections législatives avant cette date, tous les citoyens ayant atteint ou atteignant l'âge de 21 ans entre le 1er septembre 1921 et le 2 mai 1925.

La Chambre a renvoyé la proposition à la Section centrale. Celle-ci a estimé qu'il n'appartenait au pouvoir législatif ni de préjuger l'usage que le Roi pouvait faire du droit de dissolution que la Constitution lui attribue, ni de priver des citoyens du droit de vote qu'elle leur reconnaît. Ces considérations, basées sur le respect du droit constitutionnel, lui ont paru plus puissantes que les motifs invoqués par les auteurs de la proposition.

Les mêmes motifs ne s'appliquent pas aux listes électorales communales; la dissolution des conseils communaux n'est pas à prévoir.

Votre Section centrale vous propose d'adopter la proposition telle qu'elle a été amendée par le Gouvernement, mais en restreignant son application aux listes

(1) Proposition de loi, n° 251.

Rapport, n° 331.

Amendement, n° 288.

(2) La Section centrale, présidée par M. MECHÉLYNCK, était composée de MM. JOUREZ (Léon), GOLENAUX, DE WOUTERS D'OPLINTER, PUSSEMIER, CUËLENAERE et HEYMAN.

électorales communales; cette mesure permet de réaliser une économie encore sensible : elle réduit de moitié les frais d'impression des listes électorales.

Il n'y a pas lieu de légiférer en ce qui concerne les listes provinciales; il n'existe en ce moment aucune législation en ce qui les concerne; l'effet des listes qui ont servi aux élections de 1921 a été limité par la loi à ces élections.

La revision électorale commence, suivant le Code électoral, le 1er juillet de chaque année; le dépôt de la proposition de loi a peut-être amené certaines administrations communales à ne pas observer les prescriptions de la loi. Il importe, pour garantir tous les droits, d'ajouter à la proposition une disposition autorisant le Gouvernement à modifier le délai établi par le Code électoral.

La Commission, à l'unanimité, a l'honneur de vous proposer d'adopter le texte annexé au rapport.

Le Président-Rapporteur,

A. MECHELYNCK.

Kamer der Volksvertegenwoordigers.

VERGADERING VAN 24 JULI 1923.

Wetsvoorstel waarbij de gemeentebesturen in 1923 worden ontslagen van de openbaarmaking der kiezerslijsten door plakbrieven of in autografie ⁽¹⁾.

AANVULLEND VERSLAG

NAMENS DE MIDDENAFDEELING ⁽²⁾ UITGEBRACHT DOOR DEN
HEER MECHELYNCK.

MIJNE HEEREN,

Op 5 Juli j. l. heeft de Kamer het onderzoek aangevangen van het wetsvoorstel « waarbij de gemeentebesturen ontslagen worden door plakbrieven of autografie de kiezerslijsten voor 1923 openbaar te maken ».

Het voorstel ontmoette verzet doordat het, met in 1923 de herziening, die reeds in 1922 was weggelaten, af te schaffen, feitelijk tot 1 Mei 1925 de lijsten, herzien in 1921, van kracht liet en aldus al de ingezetenen, die tusschen 1 September 1921 en 2 Mei 1925, den leeftijd van 21 jaar hebben bereikt of bereiken, van het kiesrecht berooft in geval er wetgevende kiezingen vóór dien datum plaats hebben.

De Kamer heeft het voorstel naar de Middenafdeeling terruggezonden. Deze oordeelde dat de Wetgevende Macht het recht niet had vooraf hare meening te uiten over het gebruik dat de Koning kan maken van het recht van ontbinding hem door de Grondwet verleend, of burgers te berooven van het stemrecht dat zij hun toekent. Deze beschouwingen, gesteund op den eerbied voor het grondwettelijk recht, kwamen haar meer overtuigend voor dan de gronden aangehaald door de indieners van het voorstel.

⁽¹⁾ Wetsvoorstel, n° 281.

Verslag, n° 331.

Amendement, n° 288.

⁽²⁾ De Middenafdeeling, voorgezeten door den heer MECHELYNCK, bestond uit de heeren JOUREZ (Léon), GOLENVAUX, DE WOUTERS d'OPLINTER, PUSSEMIER, CUELENAERE en HEYMAN.

Dezelfde redenen gelden niet voor de kiezerslijsten voor de gemeenten; de ontbinding der gemeenteraden wordt niet voorzien.

Uwe Middenafdeeling stelt u voor, het voorstel aan te nemen zooals het door de Regeering werd gewijzigd, doch mits de toepassing daarvan tot de kiezerslijsten voor de gemeenten werd beperkt. Deze maatregel laat toe, een nog merkelijke bezuiniging te maken : hij vermindert tot op de helft de kosten voor het drukken der kiezerslijsten.

Er bestaan geene redenen om eene wet in te voeren in zake de provinciale lijsten; vooralsnu bestaat op dat stuk geene wettelijke regeling; de geldigheid der lijsten die gediend hebben voor de verkiezingen van 1921 ging, krachtens de wet, niet verder dan tot deze verkiezingen,

Naar luid van het kieswetboek begint de herziening der kiezerslijsten op 1 Juli van elk jaar; de neerlegging van het wetsvoorstel had wellicht voor gevolg dat sommige gemeentebesturen de wet niet hebben nageleefd. Ten einde alle rechten te vrijwaren, dient aan het voorstel eene bepaling te worden toegevoegd, waarbij de Regeering gemachtigd wordt den termijn, door het kieswetboek vastgesteld, te wijzigen.

Met eenparigheid van stemmen legt de Commissie u den aan het verslag toegevoegden tekst ter goedkeuring voor.

De Voorzitter-Verslaggever,
A. MECHELYNCK.

ANNEXE AU N° 417.

**TEXTE PROPOSÉ
PAR LA SECTION CENTRALE.**

INTITULÉ :

Proposition de loi modifiant les dispositions légales en ce qui concerne la revision en 1923 des listes électorales communales.

ARTICLE PREMIER.

Il ne sera pas procédé en 1923 dans les formes prescrites par le titre III du Code électoral à la revision des listes électorales communales.

Il sera toutefois fait application en ce qui concerne ces listes des articles 54 à 69; 73 à 79bis; 81, 82, 89 et 89bis du Code électoral, sauf les modifications qu'entraînent la suppression des votes supplémentaires et la réduction de la durée du domicile, ainsi que des articles 4, 5 et 6 de la loi du 15 avril 1920.

Les copies de ces listes qui, aux termes des articles 69 et 87, doivent être soumises à l'inspection du public et transmises au Commissariat d'arrondissement, peuvent être constituées au moyen d'exemplaires des listes en vigueur rectifiées à la main.

Elles sont certifiées conformes à l'original par le bourgmestre ou par l'échevin qui a la revision des listes électorales dans ses attributions et indiquent le nombre exact des électeurs inscrits.

BIJLAGE VAN N° 417.

**TEKST VOORGESTELD
DOOR DE MIDDENAFDEELING.**

TITEL :

Wetsvoorstel tot wijziging van de wetsbepalingen betreffende de herziening, in 1923, van de kiezerslijsten voor de gemeente.

EERSTE ARTIKEL.

In 1923 wordt tot de herziening van de kiezerslijsten voor de gemeente niet overgegaan op de wijzen voorgeschreven door titel III van het Kieswetboek.

Worden evenwel toegepast, wat betreft die lijsten, de artikelen 54 tot 69, 73 tot 79bis, 81, 82, 89 en 89bis van het Kieswetboek, behoudens de wijzigingen ten gevolge van de opheffing der bijstemmen en de vermindering van den duur der woonplaats, alsmede de artikelen 4, 5 en 6 der wet van 15 April 1920.

De afschriften dier lijsten, die, naar luid van de artikelen 69 en 87, ter inzage van het publiek moeten gelegd en aan het arrondissementscommissariaat overgemaakt worden, kunnen opgemaakt worden door middel van exemplaren der van kracht zijnde en met de hand verbeterde lijsten.

Zij worden met het oorspronkelijke eensluidend verklaard door den burgemeester of door den schepen, tot wiens bevoegdheid het herzien der kiezerslijsten behoort, en vermelden het juist getal der ingeschreven kiezers.

Les listes définitivement arrêtées en exécution de la présente loi serviront de base, lors de la prochaine revision, au travail à effectuer par les collèges des bourgmestre et échevins conformément à l'article 55.

La notification, qui en vertu de l'article 85 doit être faite aux électeurs rayés, ne sera effectuée que si la radiation est maintenue, lors de la prochaine revision des listes électorales.

ART. 2.

Le Gouvernement est autorisé à notifier par arrêté royal, pour 1923, les délais fixés par le Code électoral pour la revision des listes électorales législatives et pour les opérations prévues par la présente loi pour les listes électorales communales.

De lijsten, ter uitvoering van deze wet voorgoed gesloten, worden, bij de eerstkomende herziening, tot grondslag genomen voor het werk, dat, overeenkomstig artikel 55, door de colleges van burgemeester en schepenen moet verricht worden.

De beteekening, die krachtens artikel 85 moet gedaan worden aan de geschrapte kiezers, geschiedt alleen dan wanneer de schrapping gehandhaafd blijft bij de eerstkomende herziening der kiezerslijsten.

ART. 2.

De Regeering wordt gemachtigd om de termijnen, door het Kieswetboek bepaald voor de herziening der kiezerslijsten voor de Wetgevende Kamers en voor de handelingen bij deze wet voorzien betreffende de kiezerslijsten voor de gemeenten, voor 1923 bij Koninklijk besluit te wijzigen.